

talde eta indar politikoen arteko egoera astindua eta zurrumbilatua dago. Ezker abertzaleen alderdi guztien artean nabari da egonezin hau.

Baina batek interpretatu nahi luke astinketa, desoreka, zurrumbilo eta dinamika nahasi horren nondik-norakoa: ikusi eta argitu nahi lituzke euskal abertzale ezkertiarren urpe politikoak astintzen dituzten «deabruak».

HASIren kongresuan beharbada inoiz baino ageriago nabarmendu dira «deabruok»: KAS edo mobilizazioen politika eta ETA edo burruka armatua. Bi «deabru» horik bizi-bizi eta indartsu daude Euskal Herrian, Estatu espainolean —eta Euskal Herrian ere— demokrazia formalaz ezarri nahi den honetan ere, politikabide instituzionala etengabe zirikatzeko eta horren formalkeria eta ustela ukatzeko.

Politika instituzionala ala/eta mobilizazio politika, burruka armatua ala/eta legebidezko politika... bi aukeren arteko dialektikak astindurik dauka ezker abertzaleen mundu politiko osoa eta erdibiturik hainbat talde eta jende, gaurko Euskal Herrian. Horretatik datoz, kontradikzio edo ezberdintasun ideologiko eta estrategikoen gainetik, ezker abertzaleen arderdien etendurak eta zatiketak.

Gauregun taktika berak eragozten edo zailagotzen du ezker abertzaleen batasun bidea: ez sozialismoaren eta independentziaren (edo autodeterminazioaren) ideologiak eta estrategiak.

Bitartean, Madrildik politika instituzionalaren, elkarrizketaren, «kontsentsuaren» eta beste horrelakoen liluramenez, bere sare zentralista eta estatalisten barruan harrapatu nahirik dabilta euskal indar politikoak, bai Gobernuak eta bai beste indar politiko estatalistak ere. Azkenik, hortik datozen esperantzen egiztatzeak nahiz gezurtatzeak askatuko du euskal abertzale ezkertiarren artean dabilen dialektikaren korapiloa. Eta batasun bidea irekiko...

Horregatik, ezinezko gertatzen ari den ezker abertzaleen batasunak etorri beharra dauka; eta seguro asko, Madrildo instituziobidezko politikak Euskal Herriaren esperantzak bete ala hustutzen dituen neurrian etorriko da batasun hori. Seguruenik «husturak» Madrilen sarean «haustura» ekarriko du, eta euskal ezker abertzaleen batasuna Azkenik! ■ *Unai Guridi*.

«Bat bitan banatzen da» bai

«Bat bitan banatzen da» euskal politikaren eremuan. Erdal itzulpena: «éramos pocos y parió la abuela». HASI bazen. EKIA ere bada. Euskal ezkerria bategiteaz mintzo dira denak. Baina egiazki gertatu, alderantziz gertatzen da gehienetan, salbuespen ohoragarri batzu salbu.

Badakit zer entzungo dudán, eta ados nago: egoeraren estabili-

zaziorik ezaren ispilu dela politika alorrean gertatzen dena. Baina nago, politikoak ez diren beste kausa asko ere badela tartean, hala nola, pertsonalismoak, radikalismoa («iraultza ala hil») absolututasuna («dena ala deusez») eta horrelakoak, eta hauen intzidentzia kontutan hartu gabe, nekez esplika daitekeela gertatzen ari dena, zatikatu behar hori. Agian, egia da guk ez dugula maiatzik izan, ez 1968an eta ez gero. Edo eta Maiatz horixe igarotzen dihardugula urtetan.

Dena den, gauza batek kezkatzen nau zatikatze hauetan: besteak beste, eta egoera haintzakotzat harturik ere, eta eman nahi diren esplikazioak oro kontutan edukirik ere, badirudi barneko aniztasuna onhartzan duen ezker alderdirik ez dela posible Euskal Herrian. Eritzi minoritarioak onhartzeko dituenik, alegia. Eta betiko galdera: Alderdiaren barnean aniztasunik onhartzan ez duenak, gizartean onhartzeko ote? Demokrazia, helburutan eta programatan baino areago praxian egiztatu behar bait da. ■ *Joan Larrinaga.*

Gure herriaren eta besteen autonomia

Ohar hau idaztean, oraindik ez da Espainiako Estatuaren Konstituzio berriaren VIII. Kapitulua Batzorde konstituzionalaren eskutatik pasa. Agian, aste honetan bertan pasako da. Bera da Konstituzioaren beroenetarikoa, zalantzarik gabe; eta euskaldunontzat garrantzikoena, seguru asko. Autodeterminazioa ukatua dute. Autonomia zertan geldituko den ez jakin.

Jakin Aldizkariaren irakurleek ezaguna dute CIEMEN, *Centro Internazionale Escarré sulle Minoranze Etniche e Nazionali*, lehengo urteko hirugarren zenbakian aurkeztua duenez. CIEMENek urtero, uda aldean, Mintegi bat antolatu izan du. Aurrenaren gaia, «Nazioarteko legetza eta gutiengo etnikoak» izan zen. Aurtengoa hirugarrena da, eta beronen gaia hauxe izango da: «Autonomia Estatu batetan eta bestetan».

Hiru helburu ditu Mintegi honek: 1) Sistema sozio-politiko ezberdinetan autonomiak zer-nolako esnahaia eta sakontasuna duen ikusi; 2) Estaturik gabeko Herrien esperientziak aurrez-aurre jarri; 3) Beren eskubide nazionalen alde burrukan ari diren Herrien artean elkartasuna indartu.

Hainbat Herritako ordezkari hartuko du parte aurtengo Mintegian: hala nola, Katalanek, Québec-ekoek, Yugoslaviakoek, Alemaniako Errepublikak, Eskoziakoek, Friül-ekoek, Jura-koek, eta... euskaldunek. Lehen aldiz, Euskaldunek ere parte hartuko dute Mintegi honetan, antolatzaileek ofizialki deiturik. Hemengo ordezkari batek beste guztien aurrean aurkeztuko du gure Herriaren burruka, esperantza eta «desesperantza».

Baina Mintegia irekia da, nahi duenak parte hartzeko moduan.